

[Rahbæk Møller]

hel masse; men når tummelen har lagt sig og de har sat sig ned på deres stole igen, må man konstatere, at der intet er sket.

Som regel kommer den pågældende egn på fode igen som følge af de ganske almindelige markeds kræfter, men det tager den tid, den slags nu engang tager. Rejs en tur ned til Lolland og spørg, hvad der egentlig blev gjort for Lolland, og hvordan det ser ud nu. Jeg ved godt, at det ikke er så slemt, men det tog lang tid, før de ganske almindelige markeds kræfter løste problemerne.

I Sverige har man jo også været ude for at måtte lukke større virksomheder, men her har man opført sig noget mere rationelt. Man har nemlig fra statens side skudt væsentlige beløb ind i lokale udviklingsselskaber. Jeg tør næsten ikke nævne det igen, men jeg tror, at jeg gennem de sidste 10 år har foreslået, at Erhvervsudvalget ulejligede sig en tur til Landskrona for at studere erfaringerne her; men dette har Erhvervsudvalget aldrig ønsket. Jeg tror, at jeg endnu en gang vil foreslå, at vi begiver os derover for at se, hvad der kan gøres, for så kunne vi undgå en sådan debat, som vi har i dag.

Jeg vil herefter se på indvendingerne mod forslaget, og jeg vil starte med ministerens. Ministeren har rost intentionerne, men afviser forslaget og siger i øvrigt, at når man gennemgår punkterne, viser det sig, at de fleste ting kan man godt gøre i dag. Det er jeg fuldstændig enig med ministeren i, for der er i og for sig ikke noget nyt i det, vi foreslår. Det, vi foreslår, er ikke nye erhvervspolitiske redskaber, men en koncentreret indsats, hvor der afsættes penge og personale til at gøre noget hurtigt, og gerne før virksomheden lukker, hvis man har et varsel om det. Det har man jo ganske vist ikke altid, men det er muligt, når det f.eks. drejer sig om iværksættere.

Det er rigtigt, at der nu kommer bedre rådgivning til iværksættere, der selv tager et initiativ og selv henvender sig; men svenskerne har altså bevist, at hvis man tager ud og snakker med folk forinden, skal man ikke tvinge nogen til at blive iværksættere. Men der er faktisk ret mange, der går rundt og tumler med nogle tanker, og hvis man prøver at konstruere muligheder for dem, viser det sig, at ca. 10 pct. af en given arbejdsstyrke rent faktisk fik skabt deres egen virksomhed og derved også skabte be-

skæftigelse. Det er nogle erfaringer, vi kan bruge, og det er kun på den anden side af Sundet, vi skal hente dem, men der er altså ikke vilje til at tænke så langt i dette Folketing. Det er sørgeligt!

Det sidste gælder også hr. Ole Vagn Christensen, der stort set gentog, hvad ministeren sagde, men også sagde, at det er bedre at forebygge end at helbrede. Det er vi jo alle sammen enige om, men jeg tror bare ikke, at det er muligt i et markedsøkonomisk samfund at forebygge så meget, at det aldrig nogen sinde vil ske, at en stor virksomhed må lukke. Hvis vi overhovedet skal have større virksomheder i dette land, vil det nok ske en gang imellem, at en af dem må lukke, og det vil nok også ske, at en af dem ligger i en egn, hvor hele beskæftigelsen er så afhængig af den, at det vil være en katastrofe.

Jeg tror ikke, at hr. Ole Vagn Christensen kan forebygge, at det nogen sinde vil ske mere, og jeg er ikke engang sikker på, at det også burde være tilfældet; jeg tror faktisk, det er sundt, at en virksomhed må lukke en gang imellem. Men hvad så? Ja, som det er nu, og som dette Ting, bortset fra SF, åbenbart ønsker, skal denne egn altså lide under en ekstraordinært stor arbejdsløshed de næste 5-10 år, men det synes vi altså ikke er rigtigt.

Hr. Flemming Hansen taler om større styring af erhvervslivet, men jeg kan kun tilråde hr. Flemming Hansen at læse forslaget en gang til. Hvad angår sagen fra Pandrup, hvor man klarer sig selv, ville man sandelig også gøre det efter SF's forslag. Der er ingen incitamenter, der er ingen tilskud til den virksomhed, der er truet. Den må finde ud af at klare sig selv, hvis den ellers har en aktiekapital. Men i Pandrup har man jo ikke klaret sig selv, for godt nok undgik man total lukning, men man undgik ikke en stor stigning i arbejdsløsheden. Det er en helt anden form for beskæftigelse, der er på Dancall nu efter rekonstruktionen, end der var før, så Pandrup har stadig problemer.

Fru Pia Larsen roste os for at have erkendt, at det er svært at drive erhvervs virksomheder, og opfattede det vel også som en kritik af regeringen. Det er egentlig ikke intentionen med forslaget. Det er da rigtigt, at arbejdsløsheden er stor nu, og at situationen generelt er hård, men et forslag som dette vil gælde til enhver tid. Både i tider med højkonjunkturer, gode